

Jak wychować chłopców (dzieci) bez stereotypów?

Wszelkie stereotypy na temat ról płciowych są mocno zakorzenione w społecznej świadomości. Funkcjonują od wielu pokoleń, były tworzone i narastały pod wpływem wydarzeń historycznych i kulturowych. Niestety ich cechą charakterystyczną jest to, że nie zmieniają się wraz ze zmieniającą rzeczywistością. Są anachroniczne względem

- „Chłopaki nie płaczą”
- „Musisz umieć oddać”
- „To babski kolor”
- „To nie jest zajęcie dla prawdziwego mężczyzny”
- „Nie wolno ci się poddawać”
- „Nie daj sobie w kaszę dmuchać”
- „Nie bądź jak baba”
- „To nie są zabawki dla chłopaków”
- „No młody, podejmij męską decyzję”
- „Opiekuj się mamą!”
- „Nie stój tyle przed tym lustrem”.

A jaki przekaz kryje się za takimi słowami?

1. Nie okazuj emocji.

Zabraniając dziecku płaczu - utożsamianego niesłusznie ze słabością - blokujemy umiejętność przeżywania czy okazywania emocji jako takich i to zarówno pozytywnych jak i negatywnych.

Skutek: Dorośli mężczyźni często są tak odcięci od swoich emocji, że nie potrafią ich nawet wymienić a co dopiero zidentyfikować je u siebie czy innych.

2. Bądź dzielny / walcz do końca.

Chłopcy nie mają prawa okazywania strachu. Okazywanie bólu też identyfikowane jest jako niemęskie. Chłopców wychowuje się na zwycięzców, zdobywców. Nie mogą się wycofać, nie mają prawa do porażki. Takie wychowanie odbiera prawo do autentyczności.

Skutek: Mężczyźni nie potrafią przyjąć porażki, uderza ona w ich poczucie wartości oraz potęguje uczucie osamotnienia.

3. Programowanie przyszłych zawodów czy szerzej dopuszczalnych ról społecznych.

Chłopcom sugeruje się i przygotowuje do bycia liderem lub zawody związane z władzą i prestiżem takie jak: strażak, policjant, lekarz. Wpaja się poczucie, że chłopcy stworzeni są do „wyższych” celów. Z takim wychowaniem nie koresponduje partycypowanie mężczyzn w obowiązkach domowych czy wychowaniu dzieci.

Skutek: Dorośli mężczyźni nie potrafią tworzyć partnerskich związków. Oceniają swoje życie w dużej mierze w kontekście życia zawodowego.

4. Niektóre kolory, zabawki zarezerwowane tylko dla jednej płci.

Podział ten zaznacza się już od wieku niemowlęcego. Chłopcom nie przystoi nosić pewne kolory czy bawić się niektórymi zabawkami. Tymczasem badania naukowe dowiodły już dawno, że nieukierunkowywane dzieci prawie tak samo chętnie sięgają po samochody jak i po lalki. Biologiczne/wrodzone różnice są niewielkie i w zasadzie pomijalne. Tymczasem

wielu dorosłych nie tylko zabawki kupuje ze względu na płeć ale również książki. W ten sposób przygotowując/programując dzieci do stereotypowych ról społecznych. I tak „typowo” chłopięce kolory stają się w istocie elementem „programowania” dopuszczalnych zachowań np: ciemne kolory i mniej ograniczające ruchy stroje umożliwiają bardziej „żywiłowe” zabawy chłopcom. Na szczęście ta kwestia w ostatnich latach uległa największej liberalizacji.

Skutek: Brak otwartości i elastyczności.

5. Dopuszczane inne style zachowania.

Przejawia się to zarówno w tym, że chłopcom na więcej się pozwala. Mogą biegać, hałasować, brudzić się w dużo większym stopniu niż ich siostry. Z drugiej strony chłopiec, bez względu na wiek, ma za zadanie opiekować się mamą, siostrą.

Skutek: Mężczyznom wolno więcej - stosowane są wobec nich inne normy społeczne. Z drugiej strony ciążąca na nich odpowiedzialność rodzi napięcie i budzi presję, która w skrajnych wypadkach może skończyć się samobójstwem, które mężczyźni popełniają blisko 6 razy częściej niż kobiety.

Jak zatem wychować chłopca bez obciążającej roli stereotypów?

- Unikaj segregowania zabaw i zabawek na chłopięce i dziewczęce.
- Wspieraj syna w wyrażaniu uczuć, pomóż mu je nazywać.
- Pokaż, że strach i niepowodzenia są częścią życia.
- Nie wyśmiewaj wyborów dotyczących ubioru, jeśli w twoim odczuciu będą „mało męskie”.
- Włączaj syna w różne domowe czynności – wspólne pieczenie, wieszanie prania itp.
- Podążaj za jego talentami, nawet jeśli w rodzinie nie było do tej pory tancerza baletu.
- Nie obciążaj zbyt dużą odpowiedzialnością i zbyt licznymi obowiązkami.
- Pokaż, że nie musi być superbohaterem, tylko sobą.

Aby możliwe było wychowywanie dzieci bez stereotypów, zawsze najpierw warto przyjrzeć się sobie. Nie od dziś wiadomo, że dzieci są lustrami własnych rodziców i żaden przekaz nie będzie tak silny jak własna postawa życiowa. Jeśli my rodzice nie przepracujemy własnych stereotypów ciężko będzie nie przekazać ich własnym dzieciom. Zarówno chłopcy jak i dziewczynki mają prawo nabywać umiejętności zarezerwowany dotychczas dla jednej płci po by budować bardziej świadome, empatyczne relacje społeczne w przyszłości. Dzieci pozbawione ograniczających ram stereotypów mogą pełniej realizować siebie i być po prostu szczęśliwymi ludźmi.